

§ y.

For saa vidt Embedsmænd, hvem nogen i denne Lov omhandlet Embedsgering eller Tilsyn med samme er betroet, maatte findes pligtige at udrede Erstatning til private i Anledning af deres Embedsførelse, er Statskassen ansvarlig for saadan Erstatnings Udredelse, dersom den ikke kan faas hos vedkommende Embedsmand eller i hans Bo.

§ z.

Denne Lov træder i Kraft 2 Aar efter den Dag, da det Nummer af Lovtiden endgaaer, hvori den kundgøres.

Loven gælder ikke for Færøerne; men det vil ved særlig Lov være at bestemme, i hvilken Udstrækning dens Bestemmelser skulle gøres anvendelige der. Østre Landsret er Overret for Færøerne.

Ved Lovforslaget om Domsmagtens Ordning var det første Spørgsmaal, som frembød sig, det, om Loven, saaledes som i § 1 foreslaaet, skulde lade de *gejstlige* og *militære Retter* uberørte.

Hvad de gejstlige Retter angaar, da har der i Udvalget ikke været megen Tvivl om, at dette er en forældet Indretning, selv til Behandling af Sager om „gejstlige Embedsmænds Pligter og Forhold i Embedsførelse“ (Fdg. 5te December 1806 § 4), hvilke Sager helt fyldestgørende kunde afgøres dels ad Forvaltningsvej ved Vejledning eller Tilrettevisning af foresatte, eller ved Fjernelse fra eller Berøvelse af Embede, dels ad almindelig Retsvej; og endnu mindre Grund synes der at være til at bevare gejstlige Retter til Behandling af Skolelærersager (D.-L. 1—2—16 m. fl.). Udvalgets Flertal mener derfor at burde foreslaa disse *Retters Ophevelse* (Ændringsforslag Nr. 1).

Hvad de militære Retter angaar, da er Spørgsmaalet her ikke om deres Ophevelse, men om deres *Begrænsning til*

militære Tjenesteforseelser. Man har i Udvalget været enig om, at saadan Begrænsning bør foretages. Den er i sig selv naturlig, og man vilde ved at foretage den her i Danmark følge et kendt Spor, idet den alt er foretaget i Norge (ved Lov af 29de Marts 1900), i Italien m. fl. Stater. Mod at søge Forandringen foretaget allerede nu ved denne Lov taler imidlertid den Omstændighed, at den militære Retsplejes Omordning er under Arbejde af en dertil nedsat Kommission, og Udvalget har derfor ment ikke her at burde modtage denne særlige Reform, hvorom Forslag ventelig i en nær Fremtid vil komme til at foreligge Rigsdagen.

Naar Lovforslagets § 2 har bibeholdt *overordentlige Højesteretsdommere*, som hidtil mest have været ansete Jurister i Forvaltnings- eller Universitetsembeder, har Udvalget foretrukket, at de, der i fornødent Fald kaldes til i enkelte Sager at beklæde Højesteretsdommeres Plads, ere *Dommere*, og man har under Nr. 3 stillet et Forslag herom.

Medens der ved Landsret er foreslaaet sagkyndigt Meddommerskab i *Sø- og Handelsager*, findes efter Lovforslagene (saa lidt som efter den bestaaende Lovgivning) intet tilsvarende ved Højesteret. Udvalget mener, at dette er en Mangel. De samme Grunde, som tale for sagkyndigt Meddommerskab ved Landsret, tale for dets Indførelse ogsaa ved Højesteret, vel endog i forstærket Grad, da den Ret, som skal give den endelige Dom, bør forudsættes at indeslutte al den Indsigt, der er fornøden til overlegen Prøvelse af en indanket Dom. Det er derfor under Nr. 4 foreslaaet, at Højesterets Justitiarius efter Rettens Beslutning kan tilkalde sø- og handelskyndige Meddommere. Tillige foreslaas de fornødne Regler for, af hvilken Kreds de skulle tages, og hvilken Virkning deres Tilkaldelse medfører.